

HET HUISGEZIN TE BETHANIË.

H.C. Voorhoeve

Zoals verschenen in jaargang 19 (1876) van "De Bode des Heils in Christus"

Het huisgezin te Bethanië.

De Bijbel is een wondervol boek. Een boek zóó heerlijk en schoon, dat gij er u altijd weer door aangetrokken gevoelt. Hoe dikwijls gij het ook hebt doorgelezen, het is altijd weer nieuw en frisch en levend en krachtig. De oude geschiedenis blijft altijd nieuw; de lang gekende waarheid is telkens weer het voedsel voor de ziel. Nooit zal het u vervelen het gedurig opnieuw te lezen. Integendeel; bij elke hernieuwde lezing wordt gij er meer aan gehecht, boezemt het u meer belangstelling in, verkwikt en vertroost en versterkt het meer uwe ziel. Gij gevoelt het - niet de mensch, maar God spreekt u toe. Gij hoort zijne stem; gij verneemt zijne gedachten; gij aanschouwt zijne daden; ja, wat meer is, gij aanschouwt Hem zelf in al zijne grootheid en heerlijkheid, in al zijne liefde en genade; gij aanschouwt Dien, dien Hij gezonden heeft, onzen aanbiddelijken Heer en Verlosser, den Zoon zijns welbehagens, den Schepper van hemel en aarde, den heiligen Menschenzoon, den Koning des heelals.

De Bijbel is een wondervol boek. Het is een boek voor iedereen. Zondaars leert het den weg der zaligheid. Vermoeiden en belasten leidt het tot de ware rust, hongerigen tot het waarachtige Manna, dorstigen tot de fontein van levend water. De kinderen, jongelingen en vaders in Christus vinden gelijkelijk in zijne bladen leering, vertroosting en leiding. Niemand, in welken toestand, in welke omstandigheden, of op welke hoogte van geestelijk leven hij ook zij, zal zich tevergeefs voor dat boek neerzetten, en het onbevredigd ter zijde leggen. Iedereen vindt voor zich het gepaste antwoord op al zijne vragen. En het is een boek voor alles. Geen toestand der ziel blijft onbesproken; geen betrekking des levens onaangeroerd. Bekommerden worden bemoedigd, bezorgden gerustgesteld, lijdenden en bedroefden getroost. Zwakken worden gesterkt, kleingeloovigen vermaand, ongeregelden bestraft, gevallenen weer opgericht. Mannen en vrouwen, ouders en kinderen, heeren en dienstknechten vinden gelijkelijk in dat boek den weg, dien zij te bewandelen hebben, en de verplichtingen, die op hen rusten, hun aangewezen. Met één woord, voor iedereen en in alle omstandigheden is in die gewijde bladen een onuitputtelijke bron van onderwijzing, vertroosting, vermaning en leiding.

Deze opmerkingen vloeiden, als het ware, vanzelf uit mijne pen, toen ik mij nederzette om een woord te schrijven over het huisgezin te Bethanië. De Bijbel, het boek voor iedereen en voor alles - dat leert ons ook deze geschiedenis. Een geloovig huisgezin, waar Jezus vertoeft - ziedaar hetgeen de Heilige Geest ons hier voorstelt. Welk een liefelijk tafereel! Het is eenig in zijne soort. Vele vrouwen dienden Jezus van hare goederen; vele discipelen volgden Hem na; vele zieken en lijdenden en onwetenden kwamen tot Hem; sommigen noodigden Hem ter maaltijd; maar nergens elders vertoefde Hij, gelijk in het huisgezin te Bethanië. Daar werd Hij niet alleen ter maaltijd genoodigd, maar in huis opgenomen. Daar werd Hij met een liefde ontvangen, met een hartelijkheid bediend, met een onderscheiding behandeld, waarvan wij geen tweede voorbeeld vinden. De drie personen, waaruit dat huisgezin bestond, verschilden voorzeker aanmerkelijk in karakter en geestelijk leven; maar allen hadden zij Jezus hartelijk lief, en werden zij door Jezus vurig bemind. Martha ontving Hem in haar huis, Maria zat aan zijne voeten, (Luk. 10.) Lazarus zat aan zijne zijde. (Joh. 12.) "Heer! zie, dien gij lief hebt, is krank," was de boodschap der zusters aan Jezus, toen Lazarus op het ziekbed lag uitgestrekt. "Lazarus, onze vriend, slaapt," zeide Jezus tot de discipelen. "Jezus nu had Martha, en hare zuster, en Lazarus lief," zegt ons de Heilige Geest.

En de Heer vertoefde daar, o! zoo gaarne. Hij was daar op zijn gemak. Hij gevoelde zich daar te huis. Dat huisgezin had aantrekkelijkheid voor Hem. Hij koos het tot de plaats zijns verblijfs gedurende de laatste dagen zijns levens hier op aarde. Omdat Jeruzalem Hem had verworpen, wilde hij daar niet verblijven, maar Hij ging des avonds naar Bethanië, en vernachtte aldaar, om des morgens weer naar Jeruzalem terug te keeren, en in den tempel te

leeren. (Joh. 12; Matth. 21 : 17.) Hij rustte daar uit van de vermoedenissen des daags. In dien vertrouwelijken huiselijken kring vond Hij een weinig vergoeding voor het leed, Hem elders aangedaan. En daar was ééne ziel, die zijne gedachten begreep, en die met Hem leed, terwijl geen der discipelen Hem verstond.

Gelukkig huisgezin! welk een eer, welk een voorrecht zulk een Gast te mogen herbergen! Wat zullen zij genoten hebben, die drie! Onvergetelijk zijn die uren en dagen voor hen geweest. Op een geheel bijzondere wijze hebben zij met Jezus kennis gemaakt. Niet slechts hun Verlosser en Leeraar was Hij, neen! Hij was de Vriend huns huizes. In een geheel eenige betrekking stonden zij tot Hem. Geen ander voorbeeld van zulk een innige vertrouwelijkheid met Jezus vinden wij in de geschiedenis geboekt. Zij hadden in Jezus een Vriend gevonden - trouwer dan een broeder - die in al hunne omstandigheden treden kon, die in al wat er bij hen gebeurde belangstelde, die met innige sympathie aan hen verbonden was. Joh. 11 toont ons dit zoo treffend. Lazarus was krank, en Jezus was verre van Bethanië. Wat zouden de zusters doen? Een boodschap tot Jezus zenden? Gewis. Maar welke? Een dringend verzoek om toch spoedig over te komen? Neen; dat zou wantrouwen in Jezus' liefde verraden hebben. "Heer! zie, dien gij liefhebt, is krank." Dat was de boodschap. Meer niet. Het was voldoende. Aandrang was overbodig. Zij kenden Jezus' hart. Meer dan eens hadden zij het ondervonden, hoe vol medegevoel Hij was. Zij wisten, dat Hij Lazarus liefhad - zóó lief, dat Hij slechts noodig had te weten, dat zijn vriend krank was, om terstond tot hem te snellen en Hem te genezen. En zij hadden zich niet bedrogen. Wel bleef de Heer weg, totdat Lazarus gestorven was; wel deed Hij de zusters door een weg van diep en zwaar lijden gaan, maar het was slechts om haar naderhand des te meer te verblijden. Het was slechts, opdat zij Hem nog beter zouden leeren kennen; zijne goddelijke sympathie nog meer zouden ondervinden, en de heerlijkheid Gods zouden aanschouwen. En het vertrouwen in Jezus' liefde was zóó sterk bij de zusters, dat zij, ook na zulk een groote teleurstelling, niet in het minste geschokt waren in het geloof aan zijne liefde en trouw. "Heer, waart gij hier geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven!" roepen zij beiden uit. En terwijl Martha er bijvoegt: "Maar ook nu weet ik, dat alles wat gij van God begeeren zult, God u dat geven zal," valt Maria aan zijne voeten neer, om hare smart bij Hem uit te weenen, en zijn teeder medegevoel te genieten.

Ziet, geliefde broeders! dit alles is treffend en leerrijk. In Bethanië werd Jezus een woning, een te-huis bereid. De harten waren Hem gewijd; het huis stond voor Hem open; alles stond Hem ten dienste. Staat *uw* huis open voor den Heer? Ontvangt gij Hem gaarne? Doet gij alles om het Hem daar aangenaam te maken? Is het u een groote eer, een onschatbaar voorrecht, als Hij bij u inkeeren wil? Zegt gij met den dichter:

O zalig huis! waar Gij wordt opgenomen,
Waar U, o Heer! een woning is bereid;
Waar, onder alle gasten, die er komen,
Gij de gewenschte, Gij de liefste zijt.

Er is een noodigen en een ontvangen van den Heer, dat zijn hart koud laat. Een noodigen uit nieuwsgierigheid; een noodigen uit noodzakelijkheid, omdat men het niet durft laten. Simon, de farizeër, noodigde Jezus ter maaltijd, doch liet alles achterwege, waardoor hij zijne ingenomenheid met de komst van Jezus had moeten uitdrukken. Geen water voor de voeten, geen zalf op het hoofd, geen kus ter begroeting. Jezus kwam, maar was daar niet te huis. Simon's hart stond niet voor Hem open, en daarom had Simon's huis geen aantrekkelijkheid voor Hem. Jezus komt liever in een kleine stulp, waar alles van armoede getuigt, maar waar een hart klopt voor Hem, waar men het zich een eere rekent hem te ontvangen, dan in een prachtig paleis, waar men wel met veel plichtpleging Hem te gemoet komt, maar waar geen vurige liefde tot Hem het huis tot een aangename woning maakt. Hoe ontvangt gij Jezus? Met

de hartelijkheid van Martha en Maria, of met de koudheid van Simon? Hebt gij alles voor Hem over, of geeft gij slechts het strikt noodige? En bovenal, wat gij doet en geeft, geeft en doet gij dat uit ingenomenheid met zijn Persoon, uit vurige liefde tot Hem?

De Heer is niet meer hier. Persoonlijk kan Hij niet meer bij ons aan tafel zitten en in ons huis vernachten. Maar is ons huis een huis, waar Hij gediend en gevreesd wordt; waar zijn Naam op aller lippen zweeft; waar men Hem tracht te behagen? Een huis, waar de zijnen met vreugde, met hartelijkheid, met liefde ontvangen en geherbergd worden? "Die u ontvangt, ontvangt mij," heeft de Heer gezegd. "Voorwaar ik zeg u: voor zooveel gij dit één van mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij het mij gedaan." "Tracht naar herbergzaamheid," roept de Apostel den geloovigen toe; en "vergeet de herbergzaamheid niet, want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd." Aldus kunnen ook wij den Heer ontvangen. Staat ons huis voor de broeders open, dan staat het open voor Jezus. Maar dan moet het ook waarlijk om zinentwil zijn, en niet om geprezen of geëerd te worden; niet om een goeden naam te hebben onder de geloovigen; ook niet om de eer te hebben van dezen of genen begaafde onder ons dak te herbergen; veel minder nog om onze nieuwsgierigheid te bevredigen, of ons geweten gerust te stellen.

Deze herbergzaamheid kan iedereen betrachten. Aan veel of weinig ligt het niet. Die weinig heeft, kan niet veel geven. Maar zelfs een beker koud water, om Jezus' wil gegeven, wordt door Hem aangenomen. Doch die veel heeft, en slechts weinig geeft, behoeft op geen goedkeuring van den Heer te rekenen. Ach! onze arme harten zijn dikwerf zoo karig, zoo bekrompen. Hoeveel meer kon er in dit opzicht door velen gedaan worden! Als het hart maar klopt voor Jezus, dan is er altijd een gelegenheid tot weldoen te vinden. De liefde is vindingrijk. Denkt aan de Sunamietische in 2 Kon. 4. "Laat ons een kleine opperkamer van een wand maken," zegt zij tot haren man, "en laat ons daar voor den man Gods een bed zetten, en een tafel, en stoel en kandelaar, zoo zal het geschieden, wanneer hij tot ons komt, dat hij daar inwijke." Dat was voortreffelijk. En hoe heerlijk werd zij beloond! Welke zegeningen genoten Martha en Maria en Lazarus! Ja, als wij Jezus ontvangen, dan zullen wij altijd weten, dat Hij er geweest is. De liefelijkheid zijner tegenwoordigheid vervult het huis.

Maar zou de Heer in ieders huis kunnen wonen? Zeer zeker niet. Dat zouden wij niet eens doen. Zoudt gij gaarne wonen in een slordig, twistziek huisgezin? Zoudt gij gaarne vertoeven, waar men u koel en afgemeten ontvangt? Natuurlijk niet. Welnu, de Heer nog veel minder. O, Hij heeft al de zijnen lief; Hij draagt ze allen op zijn hart; Hij wil ze allen zijne zegeningen te genieten geven. Maar wanneer zij niet in zijne wegen wandelen, dan kan Hij onmogelijk met hen omgaan, alsof er niets in den weg stond. Jezus heeft gezegd: "Zoo iemand mij liefheeft, die zal mijn woord bewaren; en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen tot hem komen, en woning bij hem maken." Zijn wonen bij ons is dus afhankelijk van onze liefde tot Hem en van het bewaren van zijn woord. Voorzeker, de Heer *bezoekt* ook die huizen der zijnen, waar het ongeregeld toegaat; maar *wonen* is geheel wat anders. Als Hij ze bezoekt, dan komt Hij om te vermanen, om, zoo mogelijk, orde en regel te doen ontstaan. Maar woont Hij in een huis, dan is Hij daar als vriend om aan alles deel te nemen, en door zijn liefelijk bijzijn de vreugde te wekken en te verhoogen.

't Is treurig, doch, helaas! maar al te waar, dat er huisgezinnen van geloovigen zijn, waar de Heer Jezus zijn intrek niet nemen kan. Zou Hij daar wonen, waar wereldschgezindheid heerscht? Onmogelijk. Denkt aan Abraham en Lot. Bij Abraham vertoefde de Heer; daar zette Hij zich aan den maaltijd; daar verkeerde Hij als een vriend. Tot Lot ging Hij niet eens zelf, maar zond zijne engelen; en dezen wilden liever op straat, dan in Lot's huis vernachten.

Zou Jezus zijn intrek nemen in een huis, waar het slordig is en vuil, en waar het ongeregeld toegaat? Denkt aan de woorden van den Apostel: "Broeders! al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wél luidt, zoo er

eenige deugd is, en zoo er eenige lof is, bedenkt datzelve. Hetgeen gij ook geleerd, en ontvangen, en gehoord, en in mij gezien hebt, doet dat, en de God des vredes zal met u zijn." Zou Jezus gaarne wonen, waar twist en tweedracht heerschen, waar man en vrouw niet samenstemmen, waar de kinderen opstaan tegen de ouders? Gewis niet. Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen; daar woont Hij-zelf, daar wordt zijn heil verkregen, en 't leven tot in eeuwigheid.

't Zijn ernstige dingen, waarover wij spreken, geliefden! dingen van uitnemend praktisch belang. Stelt gij er prijs op, dat de Heer bij u inkeert, dan moet gij uw huis zóó inrichten, dat Hij er gaarne vertoeft. Er wordt, in dit opzicht, veel door de geloovigen gezondigd. Velen meenen, dat het er niet zoo nauw op aankomt. Als het hart maar goed staat voor den Heer, dan moet men op het overige zoo nauw niet letten, zeggen zij. Alsof de toestand in huis niet een gevolg is van den toestand des harten. Alsof in huis alles in wanorde, en toch in het hart alles in orde kan zijn. Die zoo denkt, bedriegt zich zelve. Wij moeten als lichten schijnen in de wereld; en dat niet alleen door te spreken in de vergadering, door het evangelie te verkondigen, door christelijke werkzaamheden te verrichten, door zich uitwendig van de wereld af te zonderen, maar ook door als een Christen in huis te verkeerren, met de zijnen in liefde om te gaan, orde en regel te betrachten, de kinderen op te voeden in de vreeze en vermaning des Heeren. O, mochten allen dit leeren verstaan en ter harte nemen!

Jezus wonende in hart en huis - ziedaar het heerlijk voorrecht van den Christen. Bij *allen* wil de Heer gaarne inkeeren. Als Hij niet komt, ligt het nooit aan zijne bereidwilligheid, maar aan de onmogelijkheid om te komen. Wij maken het Hem dan onmogelijk. Hoe geheel anders zou het er in vele huisgezinnen uitzien, als Jezus er woonde! Waar Jezus woont, o daar is het zoo kalm, zoo rustig, zoo liefelijk. Daar komt de liefde Gods u tegen. Daar is geen uitgelatenheid, maar ook geen stroefheid; neen! een heilige vreugde vervult de harten, en straalt van het gelaat. Geen laf gesnap, maar woorden met zout besprengd hoort men daar. Een lied ter eere van God ruischt er langs de wanden. Zalige oogenblikken kunt gij er slijten - oogenblikken van hemelsche blijdschap en goddelijk onderwijs. Zulk een huis is een lichtende ster aan den donkeren, stormachtigen hemel der wereld. Zelfs die buiten zijn, zien met eerbied naar zulk een huis op. Wordt er geleden - en welk waar Christen lijdt niet - o, het is een lijden met geduld - een lijden met de vertroosting des Heiligen Geestes - een lijden in Jezus' nabijheid. Niet zelden ziet men het, dat de kracht en genade des Geestes in dagen van strijd en moeite nog meer zich vertoonen dan in dagen van voorspoed en geluk. En soms speelt de glimlach der hope en der gelukzaligheid in God om den mond van den kranke of van den zwaar beproefde, waar anderen, in zak en assche gezeten, stikken in hunne tranen.

En de Heer? O, geen gast is aan Hem gelijk. Denkt niet, dat Hij met één slag alles te onderstboven keert in huis. Neen, Hij is de wijsheid, zoowel als de liefde. Niet met kracht en geweld, maar door het zachte suizen des winds oefent Hij invloed uit. Soms zonder een woord te spreken. Soms met een enkelen blik. Soms door met opzet te zwijgen, waar men stellig een medespreken zou hebben verwacht. Zijne tegenwoordigheid alleen oefent reeds een grooten invloed uit. Door iets beters te geven verdwijnt het middelmatige vanzelf. Denkt vooral niet, dat Hij zich zonder aanleiding bemoeien zal met de inrichting van uw huis. O, neen! Hij, die de zijnen doet vermanen, zich niet met eens anders doen te bemoeien, zal dit zelf niet doen. Geen aanmerking op Martha's drukke bezigheden zou over zijne lippen gekomen zijn, had Martha niet zijne handelwijze en die van Maria berispt. Hij doet niet, wat sommigen doen, die anderen willen dwingen hunne werkzaamheden te staken, en naar hen te luisteren. De Heer weet, dat ook deze dingen geschieden moeten; en Hij laat ze in hunne volle waarde, ja, het verkwikt zijn hart, als men ook daarin Hem tracht te dienen. Alleen dan wanneer men met zijne dienst zóó is ingenomen, dat men zijn onderwijs meent te kunnen ontberen, dan komt de vermaning van Jezus, die alle dingen tot hunne rechte plaats terugbrengt. Aanbidderlijke Heiland! Gij zijt de eenig Volmaakte. Uw doen is louter majesteit en heerlijkheid. Niemand is

met U te vergelijken. Naar U verlangt mijne ziel! Woon Gij steeds in mijn hart en in mijn huis; en doe mij spoedig wonen in het heerlijk Vaderhuis daarboven, waar ik kennen zal, gelijk ik gekend ben, waar mijne hoogste vreugde het genot uwer zalige nabijheid zal zijn!

MARTHA.

Hoe liefelijk was de indruk, die het huisgezin te Bethanië op ons maakte! Met hoeveel liefde werd de Heer daar ontvangen, en hoe gaarne vertoefde Hij daar! Nadere kennis te maken met de verschillende personen, waaruit dat huisgezin bestond, zal ons zeker aangenaam en nuttig zijn. Want hoewel allen Jezus hartelijk liefhadden, en allen vurig door Hem bemind werden, zoo was er toch een groot onderscheid van karakter en geestelijk leven tusschen die drie. De Heilige Geest stelt ons dit onderscheid in enkele treffende trekken voor oogen. Op een wijze, zooals alleen God dit doen kan, wordt ons het karakter en de geestelijke toestand van ieder geschilderd. Menige gewichtige les is hier voor ons te leeren. Menig beschamend woord zal door ons vernomen worden. Menige heerlijke vertroosting wordt ons hier geschonken.

Martha schijnt de hoofdpersoon in huis geweest te zijn. Op haar rustte de zorg en de besturing van de huishouding. Het wordt *haar* huis genoemd. "Een zekere vrouw, met name Martha, ontving Hem in *haar* huis." (Luk. 10.) Hierdoor leeren wij Martha al dadelijk kennen. Zij gevoelde zich tot Jezus aangetrokken; zij had Hem lief; zij stelde prijs op zijn gezelschap. Haar huis zette zij voor Hem open, en dat niet eenmaal, maar verscheidene malen. Zij ontving Hem niet koel en afgemeten, maar met de grootste hartelijkheid en ingenomenheid. Alles had zij voor Hem over. Wat haar huis opleverde, werd voor Jezus gereed gemaakt, "Martha was zeer bezig met veel dienen," lezen wij. Zij wilde het Jezus zoo aangenaam mogelijk maken. Als een bedrijvige huisvrouw deed zij alles om haar Gast van al het noodige te voorzien. Geheel vervuld met haar dienen kon zij het zich niet verklaren, hoe Maria zoo rustig aan Jezus' voeten kon zitten, zonder haar te helpen. Men valle haar hierover niet te hard. Wel was het een bewijs, dat zij niet in Jezus gevonden had, wat Maria in Hem vond. Wel toonde zij daardoor meer belang te stellen in het verzorgen van den Heer dan in het luisteren naar zijne onderwijzingen. Maar toch was haar dienen een schoon en treffend bewijs van hare liefde voor Jezus. De Heer zelf stelde dit op prijs. Had zij geen aanmerking gemaakt op Maria's handelwijze, Hij zou haar zeker rustig hebben laten werken en dienen. Of moest er niets in orde worden gemaakt, waar Jezus in haar huis zijn intrek nam? Moest er geen maaltijd worden gereed gemaakt, moesten er geen verkwikkingen worden aangeboden? Voorzeker. En dat zij dit zoo ijverig deed, toonde hare ingenomenheid met zijn bezoek. En dat de Heer het goed had in haar huis, dat Hij er gaarne vertoefde, bewijst zijn herhaald bezoek daar afgelegd. Zie, dit alles is schoon en liefelijk. Jezus is het waard, dat wij alles voor Hem over hebben. Voor Hem moet geen moeite te veel, geen arbeid te zwaar, geen drukte te groot zijn. Veel kunnen wij van Martha leeren. Ach, wij zijn dikwerf zoo koel, zoo afgemeten, zoo karig. Iets voor Hem te doen, valt ons vaak zoo moeielijk. Voor ons eigen genot doen we dikwijls zoo veel maar voor Hem? Menigwerf moet schaamte ons bedekken. Tijd genoeg hebben we, wanneer het ons zelve betreft, wanneer het onze zaken aanbelangt; moeite noch arbeid ontzien we, als het ons gemak of genoegten geldt. Maar hoe dikwijls trekken we ons terug, als er iets voor den Heer gevraagd wordt! 't Is waar, Martha had veel op met haar dienen; Martha vond haar dienst gewichtiger dan Maria's luisteren; en dit was niet goed van haar, hierin vergistte zij zich. Maar hoe menigmaal gebeurt het, dat men deze dwaling van Martha gebruikt, om zich aan het dienen van Jezus te onttrekken. Menigeen zit rustig terneer, en voert niets uit, of verontschuldigt zich, als zijne hulp wordt ingeroepen, met de gedachte, dat het in het dienen en werken niet zit, dat men zich zoo licht daarop kan laten voorstaan en verhoovaardigen. Maar men vergeet, dat de liefde tot den Heer ons nimmer tot niets doen, maar integendeel tot werkzaamheid zal aansporen. Bang te zijn om zichzelf te zoeken in zijn arbeid is goed, maar te arbeiden, zonder zich zelf te zoeken, uit waarachtige liefde tot den Heer, is beter. En Martha in al haar bedrijvigheid, bezig met veel dienen, is verre te verkiezen boven iemand, die in koele berekening werkeloos ter neer zit. Bij de eerste is liefde

tot den Heer, ingenomenheid met zijn persoon de drijfveer, al moge er dan ook vreemd vuur op het altaar zijn; bij den laatste is het te vreezen, dat veeleer eigenliefde dan liefde tot Jezus het hart bestuurt.

Martha was een geloovige vrouw. Dit is menigwerf betwijfeld. Men heeft de woorden van Jezus: "Martha, Martha! gij bekommert en verontrust u over vele dingen ; maar één ding is noodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet zal weggenomen worden " dikwijls opgevat, alsof de Heer wilde zeggen: "Maria heeft mij lief en gelooft in mij, maar gij, Martha! houdt u nog maar alleen met de uitwendige dingen bezig." Doch hierin heeft men zich schromelijk vergist. Het onderscheid tusschen Maria en Martha bestond niet hierin, dat de een geloofde, en de ander niet, dat de een Jezus lief had en de ander niet. Neen! hierin stonden zij gelijk. Beiden geloofden in Jezus, beiden beminden den Heer vurig, beiden hadden zij alles voor Hem over. De Heilige Geest heeft er voor gezorgd, dat dit boven allen twijfel verheven zou zijn. Lees slechts de geschiedenis van Lazarus' opwekking in Joh. 11, en gij zult er ten volle van overtuigd zijn. Of waren het niet de *beide* zusters, die de aandoenlijke, van vast vertrouwen op Jezus' liefde getuigende boodschap tot den Heer zonden: "Heer! zie, dien gij lief hebt is krank"? Snelde Martha niet den Heer tegemoet, zoodra zij maar hoorde, dat Hij het vlek naderde? Hooren wij niet uit haren mond die schoone belijdenis van haar geloof in Jezus: "Ja, Heer! ik heb geloofd, dat gij zijt de Christus, de Zone Gods, die in de wereld komen zou?" En als heeft de Heilige Geest willen voorkomen, dat wij ons een onjuiste voorstelling van Martha zouden maken, voegt hij er zoo treffend bij: "Jezus nu had Martha, en hare zuster, en Lazarus lief;" (vs. 5.) daarbij Martha op een in het oog vallende wijze voorop stellende. Het onderscheid tusschen Martha en Maria bestaat dus niet hierin, dat de een geloofde en de andere niet, dat de een Jezus liefhad en de andere niet; maar het bestaat hierin, dat Maria het onderwijs van Jezus boven alles op prijs stelde, terwijl Martha meer waarde hechtte aan hare dienst. Het goede deel, dat Maria had uitgekozen, was het zitten aan Jezus' voeten, en het luisteren naar zijne onderwijzingen.

Martha was een geloovige vrouw, die Jezus hartelijk liefhad. Maar een geloovige, die meer met haarzelve dan met Jezus bezig was. Zij dacht meer aan hare dienst dan aan den Heer; zij was wel wat ingenomen met haarzelve. Daarom kon zij Maria's handelwijze niet goed verdragen. Die ergerde haar. Zij had veel op met hare drukte, en meende zich daardoor verdienstelijk te maken; en Maria liet haar stil begaan, kwam haar niet te hulp, en getuigde daardoor, stilzwijgend, hoe zij het onderwijs van Jezus veel belangrijker vond dan al de diensten van Martha. 't Is zoo natuurlijk, dat Martha zich niet kon inhouden, dat zij aan hare ontevredenheid lucht moest geven. Zij was geheel ter goeder trouw; zij meende het, o! zoo goed. De gedachte van eigenliefde, van het zoeken van haarzelve was verre van haar verwijderd. Al wat zij deed, deed zij immers voor den Heer! Maar zij kende haarzelve niet, zij wist niet wat er in haar hart was. De omstandigheden maakten dit openbaar, Had zij waarlijk alleen om Jezus' wil gediend, geen aanmerking zou er over hare lippen gekomen zijn. Zij zou gelukkig zijn geweest in het vervullen van hare roeping, en zich om Maria niet hebben bekommerd. Maar nu dit niet zoo was, nu kon zij het niet verdragen, dat al haar moeite en zorgen, als het ware, onopgemerkt bleven. Vele geloovigen zijn aan Martha gelijk Zij zijn bezig met veel dienens. Zij prediken, zij maken bezoeken, zij schrijven, zij deelen traktaten uit, zij houden zondag scholen. Vol ijver zijn zij aan het werk. Zij gunnen zichzelf geen rust. Van het een op het ander hebben zij altijd drukte en zorgen. Zij meenen het waarlijk goed. Zij hebben den Heer hartelijk lief. En wat zij doen, doen zij, zooals zij oprechtelijk meenen, uit ongeveinsde liefde tot den Heer. Maar zij kennen zichzelf niet. Zij weten niet, dat zij meer op hebben met hunne dienst dan met Jezus; dat zij veel meer denken aan wat *zij* doen dan aan hetgeen *Hij* gedaan heeft. Menigwerf treedt dit aan het licht. Spreek met hen over christelijke werkzaamheden, dan zijn zij vol vuur; avonden kunt gij op die wijze met hen doorbrengen; onuitputtelijk zijn zij in mededeelingen. Maar neem den Bijbel, ga daarover

spreken; tracht hen op de heerlijke waarheden, daarin vervat, te wijzen; of spreek met hen over de heerlijkheid van Jezus en over het zalige van zijne gemeenschap; en hun mond is gesloten; zij worden ongeduldig; zij trachten er van af te stappen, en het gesprek weer op hun geliefkoosd onderwerp te brengen. In die dingen zijn zij niet thuis. Ja, menigmaal is mij geantwoord, dat zulke onderwerpen niet zoo belangrijk zijn. 't Spreekt vanzelf, dat deze geloovigen, evenals Martha, anderen berispen, die niet zoo hard loopen en niet zoo bezig zijn met veel dienens, maar zich, in de eerste plaats, liever aan Jezus' voeten zetten om door Hem onderwezen te worden. De zulken zijn hun vaak een ergernis. - Ook wordt dit soms openbaar door de omstandigheden. Ik heb geloovigen gekend, die met allen ijver en vuur aan het werk waren, die zich zeer gelukkig daarin gevoelden, die altijd opgewekt en opgeruimd waren; doch die door den Heer op het ziekbed ter neer gelegd werden, en geruimen tijd hun werk moesten laten varen; en die toen al hun geluk, al hunne opgeruimdheid hadden verloren, en een onverklaarbare leegte bij zich waarnamen. Wat was hiervan de oorzaak? Eenvoudig deze: zij hadden zich meer in hun werk dan in den Heer verblijd; meer aan zichzelf dan aan Hem gedacht; zich meer bezig gehouden met hunne dienst dan met zijne heerlijkheid en waarheid. Zij hadden gewerkt om te leven, en niet geleefd om te werken. Ware dit laatste het geval geweest, dan zouden zij even gelukkig gebleven zijn, nu zij hun werk moesten staken, als toen zij er nog midden in waren. 't Spreekt vanzelf, als men van zijn werk hoofdzaak gemaakt heeft, dat er dan een schrikkelijke leegte in hart en leven ontstaat wanneer het werk ons ontvalt. Is Jezus echter het middelpunt van onze gedachten en onzen arbeid, dan blijft de vreugde dezelfde, al moet de arbeid worden gestaakt; want Jezus verandert niet. Men heeft in Hem geleefd en zich bewogen, al werkende; en men blijft in Hem leven en zich bewegen, nu men op het ziekbed ligt uitgestrekt. Dit is een zekere toetssteen. Vragen wij ons zelven af, of wij even gelukkig en rustig zijn, als wij ons in de eenzaamheid met den Heer bevinden, als wanneer wij bezig zijn met evangelie verkondigen, zondagschool houden, of welke christelijke werkzaamheid ook.

Martha was alles behalve rustig. Zij was zeer bezig met veel dienens. Dit was op zichzelf voortreffelijk. Maar omdat zij te weinig haarzelve en Jezus kende, kon zij niet rustig aan haar werk blijven, en alles in de handen des Heeren stellen. Toen Maria haar alleen liet begaan, kon zij niet nalaten, zoowel Jezus als hare zuster te berispen. Toen zij na Lazarus' dood vernam, dat Jezus eindelijk kwam, snelde zij Hem te gemoet, en begon een uitvoerig gesprek met Hem; maar liep even haastig weer weg, om Maria te roepen, zoodra zij begon te begrijpen, dat zij Jezus niet verstond. Met Maria keert zij weer terug, en opnieuw wordt hare onrust en gejaagdheid bij Lazarus' graf openbaar. Dit alles kon niet anders. Het was een natuurlijk, noodwendig gevolg van haren geestelijken toestand. Alleen in Jezus' tegenwoordigheid en gemeenschap wordt men rustig en kalm. De natuur is altijd haastig, voorbarig, onrustig, of het tegenovergestelde daarvan koel, ongevoelig, onaandoenlijk. De Heer zeide tot Martha: "Martha! Martha! gij bekommert en ontrust u over vele dingen." In deze woorden ligt alles opgesloten. Zij teekenen den toestand harer ziel. Veel te doen is niet verkeerd. Als de Heer het te doen geeft, is het uitmuntend. Maar zich over vele dingen te bekommeren en te verontrusten, bewijst dat men zelf aan het werk is, en dat men meent zelf alles te moeten regelen en besturen. Hoeveel gejaagdheid is er vaak onder de Christenen! Hoe weinig wordt er gevraagd: Heer, wat wilt gij, dat ik doen zal? Men denkt daaraan, o, zoo weinig. Wat men goed en nuttig keurt, wat men begrijpt, dat aan de verbreiding van het Evangelie bevorderlijk zal zijn, dat doet men eenvoudig, zonder te vragen of de Heer het goedkeurt. Geen wonder, dat men ongestadig is, en heen en weer geslingerd wordt. Alle mogelijke dingen worden op het touw gezet, en ijverig verdedigd, om spoedig te verflauwen en te verdwijnen. Het een verdringt het ander. Men kan het velen aanzien, dat de rust des geloofs geheel ontbreekt.

Doch Martha was niet alleen onrustig; zij was ook onkundig. En hoe zou dit anders kunnen! Zijn wij ingenomen met ons eigen werk, dan zijn onze gedachten natuurlijk daarmede vervuld, en dan hebben wij geen tijd, en eigenlijk ook geen lust, om het onderwijs des Heeren te genieten. Men leest wel in den Bijbel op zijn tijd, en wordt daardoor gesticht, maar men bestudeert den Bijbel niet. Men blijft bij de eerste beginselen staan. Van opwassen in de kennis van God en van den Heer Jezus Christus is nauwelijks spraak. Men heeft zelfs geen vermoeden, dat er zulke heerlijke waarheden in de Schrift gevonden worden; en men kan zich niet begrijpen, hoe anderen daarvan zoo genieten. En zoo gaat het voort, jaar in jaar uit, zonder dat men veel meer weet dan dat men behouden is door het geloof in Jezus, indien ook dit bewustzijn niet uit het hart verdwenen is. Het spreekt vanzelf, dat men, zoo doende, heel weinig van de waarheid verstaat. Over vele dingen kan men niet meê spreken; en als er over gesproken wordt, dan is men evenmin op zijn gemak als Martha zulks was, toen de Heer met haar sprak.

De geschiedenis in Joh. 11 levert ons hiervan een treffend bewijs. Zij is te belangrijk, om er niet afzonderlijk bij stil te staan, en die in hare bijzonderheden na te gaan. Zoodra Martha hoorde, dat Jezus kwam, ging zij Hem te gemoet. "Heer! waart gij hier geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven," roept zij uit. Wel een bewijs van haar geloof in Jezus. Was Jezus er geweest, Hij zou Lazarus beter gemaakt hebben. "Maar," voegt zij er bij, "ook nu weet ik, dat al wat gij van God begeeren zult, God het u zal geven." Martha heeft veel van Petrus. Dezelfde voorbarigheid, dezelfde onrust; altijd de eerste; wel liefde tot Jezus, maar weinig zelfkennis. Zoo ook hier. Zij denkt veel verder te zijn, dan zij is. Petrus zeide: "Al zouden zij u allen verlaten, ik zal u geenszins verlaten, ik zal met u in den dood gaan." Hij meende dit werkelijk. Maar toen zijn geloof op de proef werd gesteld, was hij bang voor een enkele dienstmaagd. Martha meende het ook. "Al wat gij van God zult begeeren, zal God u geven." Maar toen Jezus zeide: "Wentelt den steen af van het graf," sloeg Martha de angst om het hart, en riep zij uit: "Heer, hij riekt al, want hij heeft vier dagen daar gelegen." De werkelijkheid is dikwerf anders dan wij denken. Ons hoofd is dikwerf veel verder dan ons hart. Wij roemen menigmaal, doch als ons geloof op de proef wordt gesteld, hoe staat het dan?

Jezus antwoordt: "Uw broeder zal opstaan." - Ja," zegt Martha, "Ik weet, dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatsten dage." Martha begreep Jezus niet. Zij was te weinig gewoon aan zijn onderwijs om Hem te kunnen begrijpen. De Heer verklaart zich nader. "Niet over de opstanding ten laatsten dage, spreek ik, Martha," zoo wil Hij, als het ware, zeggen. "Uw broeder zal nu opstaan. Want ik, die hier voor u sta, ik ben de opstanding en het leven; die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven; en een iegelijk, die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloofst gij dat?" En wat is Martha's antwoord? "Ja, Heer! ik geloof, dat gij zijt de Christus, de Zoon Gods, die in de wereld komen zou." Maar dat was geen antwoord op de vraag van Jezus. Neen, Martha begreep den Heer niet. En dit gevoelde zij zelve. Zij gevoelde, dat zij daar niet op hare plaats was. Maria zou daar beter op hare plaats zijn. Maria zou Jezus' woorden begrijpen. Ware er iets te doen geweest, dan zou Martha zich op haar plaats gevoeld hebben, maar nu de waarheid werd verklaard, nu moest Maria komen. "En dit gezegd hebbende, ging Martha heen, en riep Maria, hare zuster, heimelijk, zeggende: "De Meester is daar, en Hij roept u." Zie, dit was treurig. Hoe bedroevend voor den Heer, als wij zijne woorden niet begrijpen. Als wij te veel met andere dingen ons bezig hebben gehouden, en daardoor onbekwaam zijn om in zijne gedachten in te gaan. Ach! hoe menigwerf is dit bij de geloovigen het geval. 't Is alsof de Heer voor doove ooren spreekt. O, mochten wij toch naar de stem des Heeren luisteren, en in zijne redenen belangstellen! Dan zullen wij hoe langer zoo meer de diepte en den rijkdom daarvan leeren verstaan.

De woorden, die de Heer tot Martha spreekt, zijn hiervan een duidelijk bewijs. Zij hebben een diepere beteekenis dan men bij den eersten oogopslag zou denken. "Ik ben de opstanding en

het leven; die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven; en een iegelijk, die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid." Brengt men deze woorden in verband met hetgeen ons in 1 Kor. 15 : 51-54, en in 1 Thess. 4 : 13-18 geleerd wordt, dan bevatten zij een korte, maar duidelijke en heerlijke verklaring omtrent de opstanding. In deze twee plaatsen toch leert Paulus ons, dat, als de Heer komt in de lucht, zij die in Jezus ontslapen zijn, zullen worden opgewekt, en zij, die tot de komst van Jezus op aarde blijven leven, niet zullen sterven, maar in een oogenblik zullen veranderd worden. Welnu, bij een weinig nadenken vindt men hetzelfde in de woorden van Jezus. "Ik ben de opstanding en het leven;" ik ben dat in mijn persoon; niemand heeft mij dit gegeven; ik ben het zelf. Daarom heeft een iegelijk, die in Hem gelooft, het leven - het eeuwige leven. Dit hebben wij nu reeds. Onze ziel leeft. Ons leven is Christus; en ons leven is met Christus verborgen in God. Doch dit leven, zal ook aan ons lichaam meegedeeld worden. Ons lichaam is nog sterfelijk en verderfelijk; maar dit zal veranderen. Als Jezus komt, krijgen wij een onsterfelijk en onverderfelijk lichaam. "Die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven." De geloovige, die gestorven is, zal worden opgewekt. "En een iegelijk die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid." De geloovige, die leeft als Jezus komt, die zal niet sterven, maar in een punt des tijds worden veranderd. Wij zullen niet allen ontslapen, maar zullen allen veranderd worden. Heerlijke waarheid! De dood heeft over den geloovige geen macht meer. Jezus heeft den dood overwonnen. Dit is zóó waar, dat er geloovigen zullen zijn, die niet sterven. Jezus is de opstanding en het leven. In en door Hem triomfeeren wij. Alle machten, die tegen ons waren, zijn verslagen. Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door Jezus Christus, onzen Heer! En lezen wij verder niets meer van Martha? Wel zeker; nog ééne mededeeling omtrent haar vinden wij in het volgende hoofdstuk van Johannes' Evangelie - een mededeeling, die, de omstandigheden in aanmerking genomen, den indruk op mij maakt, alsof de Heilige Geest ons wil zeggen, dat de onrustige, over vele dingen bezorgde Martha in een rustige discipelin van Jezus is veranderd. Zes dagen vóór het pascha was Jezus te Bethanië. Men bereidde Hem aldaar een maaltijd. Gedurende dien maaltijd zalfde Maria de voeten van Jezus. De discipelen waren hierover ontevreden, en hielden dit voor groote verkwisting. Die zalf had veel beter kunnen verkocht, en het geld aan de armen kunnen gegeven worden. Welk een schoone gelegenheid voor Martha om weer op den voorgrond te treden! Hoeveel aanleiding voor haar om aanmerking op Maria's gedrag te maken! Meer aanleiding nog, dan de eerste keer. En wat lezen wij van haar? Niets anders dan deze eenvoudige mededeeling: "Zij bereidden hem dan aldaar een avondmaal, en Martha diende." Hoe schoon! hoe welsprekend! *Martha diende*. Zij had haar werk niet opgegeven; zij had haar post aan geen ander toevertrouwd; zij was niet moedeloos en ontevreden geworden; o neen! zij diende evenals vroeger; zij verrichtte hetzelfde werk; maar nu in stilheid; nu zooals het iemand betaamt, die een roeping van den Heer ontvangen heeft. Geen aanmerking komt over *hare* lippen. Zij laat Maria begaan, en zij gaat zelve ook haar gang. Ieder op hare plaats. Beiden den Heer dienende. Beiden tevreden en gelukkig in het werk, dat zij voor Jezus verrichten. Welk een schoon einde van Martha's geschiedenis! De genade kan ons aan ons zelve ontdekken, en Jezus dierbaar maken voor ons hart - dierbaar boven alles. Dan is men rustig en kalm; dan maakt men geen aanmerkingen meer; dan is men gelukkig en tevreden. Maar dan houdt men niet op met werken en dienen; o neen! men is even ijverig bezig, maar met een gansch ander hart, op een gansch andere wijze. Denk aan den voorbarigen, zelfvertrouwenden Petrus. Hoe gansch anders was hij later. Vol ijver verkondigde hij het evangelie, vol vuur beleed hij zijnen Heer; maar hij was kalm en rustig; hij had zijn zelfvertrouwen verloren; hij liet zich leiden door Gods Geest. Heerlijke vrucht van Gods genade? Hoe meer we ons zelve leeren kennen, des te dierbaarder zal Jezus ons worden. Hoe meer we Jezus leeren kennen, des te meer zullen we ons tot Hem aangetrokken gevoelen, des te liever zullen we ons aan Hem geven en door Hem laten leiden.

MARIA.

Maria van Bethanië - welk een reeks van aangename en liefelijke gewaarwordingen knoopt zich vast aan dezen naam! Wie gevoelt zich niet aangetrokken door de stille vroomheid van deze discipelin des Heeren! Hoe kalm en rustig was zij. Geen overijling of haast vindt men bij haar. Zij was vol begeerte om te leeren, en zij was een voortreffelijke scholier. Beter dan alle anderen wist zij in Jezus' gedachten en voornemens door te dringen. Zij wachtte haar tijd af; zij deed niets zonder de overtuiging van in 's Heeren weg te zijn; en op het juiste oogenblik diende zij den Heer. Hoe innig was zij aan Jezus verbonden. Hoeveel schoonheid en heerlijkheid vond hare ziel in Hem. Altijd was zij dicht bij Hem. Voor Hem liet zij alles staan. Zij genoot Hem. En de Heer gevoelde zich wederkeerig tot haar aangetrokken. Wij kunnen het er veilig voor houden, dat Maria, als het ware, de magneet was, die Hem telkens naar Bethanië trok. Het huis van Martha was voor Jezus niet alleen een plaats van lichamelijke rust, maar ook van geestelijke verkwikking; want daar vond Hij een ziel, die in Hem haar alles gevonden had, en aan wie Hij zich geheel kon openbaren en mededeelen. Was het gesprek met de Samaritaansche een liefelijke spijs voor zijne ziel, hoeveel te meer zal Maria's belangstelling in zijnen Persoon een' verkwikking, geweest zijn voor zijn hart.

Welk een onderscheid tusschen de bedrijvige Martha en de stille Maria! Wie, naar den oppervlakkigen schijn oordeelende, in het huisgezin te Bethanië had vertoefd, zou Martha boven Maria hebben gesteld. Martha toch was de hoofdpersoon in huis, Maria nam de tweede plaats in. Martha trad steeds op den voorgrond, Maria trok zich bescheiden terug. Vol ijver is Martha aan het dienen, terwijl Maria stil zit te luisteren. Maar schijn bedriegt. Hoewel Martha meer de aandacht tot zich trekt, zoo is Maria nochtans onze aandacht dubbel waard. Al is zij niet de hoofdpersoon in huis, zij is nochtans, in geestelijk opzicht, de meerdere. Wordt het huis te Bethanië Martha's huis genoemd, van Bethanië zelf wordt gesproken als van het vlek van Maria en hare zuster Martha. (Joh. 11:1.) En waarlijk, hoeveel voortreffelijks wij ook bij Martha gevonden hebben, in de schaduw van Maria kan zij niet staan. In geestelijk leven verschillen zij hemelsbreed.

Dit is wel merkwaardig. Ieder toch, die een weinig de gemeenschap der heiligen kent en smaakt, zal hebben opgemerkt, dat er een groot onderscheid in geestelijk leven onder de geloovigen bestaat. De een is veel verder gevorderd in kennis en geloof dan de ander, de een heeft meer liefde dan de ander, is nauwgezet, geestelijker, meer gescheiden van de wereld, nederiger. Dit is geenszins, in de eerste plaats, het gevolg van verschil van onderwijs, leiding of omgeving; o neen! men vindt dit onderscheid vaak bij geloovigen, die in dezelfde omgeving en onder dezelfde leiding zijn, en die hetzelfde onderwijs genieten. De zusters te Bethanië zijn hiervan een duidelijk bewijs. Waren zij niet in dezelfde omgeving? Verkeerden zij niet in dezelfde omstandigheden? Ontvingen zij niet beiden den Heere Jezus in hun huis? En toch welk een onderscheid tusschen die twee! Martha bekommerde en verontrustte zich over vele dingen, Maria had het goede deel uitgekozen. "Martha, Martha! Gij bekommert en verontrust u over vele dingen, maar één ding is noodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, 't welk van haar niet zal weggenomen worden." Zoo sprak de Heer, die alle dingen weet, en het binnenste van het hart doorzoekt. En daarin lag de reden van het onderscheid in geestelijk leven tusschen de twee zusters. Martha had den Heer lief, maar zij dacht meer aan haarzelve en aan hare dienst dan aan den Heer. Dienen was voor haar het belangrijkste. Zonder dat geen leven voor Martha. Maria daarentegen had in Jezus iemand gevonden, die hare gansche ziel innam, aan Wien zij met haar geheele hart gehecht was, Wien te kennen voor haar het leven en de zaligheid was. Jezus was voor haar zoo schoon, zoo heerlijk, zoo aantrekkelijk, dat zij alles liet staan om naar Hem te luisteren, en zich in Hem te verlustigen. Was Hij in haar huis, dan zette zij zich aan zijne voeten, om zijne goddelijke onderwijzingen

op te vangen en zich aan zijne woorden te laven. Geen oogenblik liet zij verloren gaan. Het zou haar onmogelijk geweest zijn om heen en weer te loopen, en allerlei dingen te verrichten, terwijl Jezus er was, en zodoende de kostelijke uren voorbij te laten gaan, zonder van Hem te genieten. 't Was Maria te doen om den persoon des Heeren, Die trok haar aan. Niet wat Hij haar gaf, maar wat Hij was. Voorzeker de gaven van iemand, die ons liefheeft, zijn van belang, en verblijden ons; maar de persoon zelf is toch het voornaamste, wij verblijden ons in de gaven, omdat zij van dien persoon komen, die ons zoo dierbaar is.

Martha begreep hier niets van. Zij had zulk een schoonheid niet gevonden in Jezus, dat zij bij machte was om alles te laten staan en aan zijne voeten zich neer te zetten. Hare woorden tot Jezus bewijzen, hoe zij zich verwonderde en ergerde tevens. Voor Maria was dit alles behalve aangenaam. 't Was toch geen traagheid, dat zij Martha liet dienen, en zelf aan Jezus' voeten zat. Geen gebrek aan liefde voor Jezus ook; integendeel, hare liefde was veel inniger dan die van Martha. 't Zal haar wel gegriefd hebben, zoo miskend te worden. Maar hoe heerlijk weet de Heer haar te troosten. Hij verdedigt haar niet alleen, maar Hij stelt haar verre boven Martha. "Martha, gij bekommert u over vele dingen; maar Maria heeft het goede deel uitgekozen, en dat zal van haar niet weggenomen worden." Neen, de Heer laat niet toe, dat Maria opstaat om Martha te helpen. Zij moet aan zijne voeten blijven zitten; zij moet luisteren; Hij wil zich aan haar blijven openbaren; Hij wil haar verder onderwijzen; zij moet Hem nog meer en nog beter leeren kennen. Dat is zijne vreugde.

Eén ding is noodig. In Jezus te gelooven? O ja, voorzeker; maar dat wordt hier niet bedoeld; want ook Martha geloofde. Eén ding is noodig voor een iegelijk, die gelooft. En dat ééne ding is: de persoon van Jezus boven alles dierbaar te achten. Voorzeker, wij hebben overvloedige reden ons te verblijden in de verlossing, die door Jezus teweeg gebracht is. Wij kunnen niet dankbaar genoeg zijn voor de genade, die ons deel geworden is. Wij hebben de vergeving onzer zonden en het eeuwige leven; wij zijn kinderen Gods en erfgenamen met Christus geworden; de heerlijkheid daarboven wacht ons. Maar boven dit alles gaat de persoon van Christus. Ons in Hem te verblijden en te verlustigen, dat is het goede deel, 't welk Maria had uitgekozen. Hem te leeren kennen in al zijne liefde en genade, in al zijne schoonheid en heerlijkheid, dat is het ééne noodige voor den Christen. Doen wij dit, dan volgen alle andere dingen vanzelf. Om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, den Heer, achtte Paulus alle dingen schade en drek. Ja, als wij door Jezus aangetrokken worden, dan bekoort ons niets meer. Als Jezus leeft in onze ziel, dan is al het andere de dood. Als onze blik op Hem geslagen is, dan wenden wij dien af van het ijdele en vergankelijke goed der aarde. "Gij zijt de schoonste onder tienduizenden, de schoonste der menschenkinderen, in U heeft mijne ziel een welbehagen, nevens U lust mij niets op aarde," zoo spreekt dan onze ziel. "Eén ding doe ik, vergetende wat achter is, strek ik mij uit, het wit aanschouwende, naar den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus."

Hebt gij dat goede deel reeds uitgekozen, lezer? Is de Heere Jezus u boven alles waard? Zijt gij aan Hem verbonden met al de liefde uwer ziel? Trekt Hij u aan, zoodat gij gaarne zooveel mogelijk in zijne nabijheid vertoeft? O, het is bij Hem zoo goed, zoo heerlijk, zoo zalig. Niet alleen, wat Hij geeft, is heerlijk, maar Hijzelf is zoo schoon, zoo liefelijk. Ieder, die Hem waarlijk kent, hangt Hem aan. Kent gij Hem? Ik vraag u niet, of gij bekeerd zijt, of gij weet een kind Gods te zijn, of gij de vergeving hebt van al uwe zonden. Ik vraag u ook niet, of gij weet, dat Jezus uw Zaligmaker is. Dit alles kan waar zijn, dit alles kunt gij weten, zonder dat gij Hem waarlijk kent, gelijk Hij is, zonder dat zijn heerlijke Persoon u boven alles dierbaar is. Ach, vele geloovigen denken zoo weinig daaraan. Het peil van geestelijk leven is bij de meesten zoo laag. Er zijn meer Martha's dan Maria's. Het leven wordt veel meer gezocht in het verrichten van allerlei christelijke werkzaamheden dan in het kennen van Jezus, in het wandelen met Hem, in het luisteren naar zijne woorden. Ja, velen zijn er, die meenen, dat zij het toppunt van geestelijk leven hebben bereikt, als zij met zekerheid weten, dat zij kinderen

Gods zijn. Hoe arm is zulk een leven! Hoe weinig wordt zodoende de Heer verheerlijkt. Want al wat God verheerlijkt, kan alleen het gevolg zijn van het kennen van Jezus. Die Hem kent, heeft Hem lief. En die Hem lief heeft, doet gaarne wat Hij wil. Die Hem kent, gevoelt zich onweerstaanbaar tot Hem aangetrokken, en vindt niemand schooner dan Hem, en keert zich daarom van alles af, wat buiten Hem is. Die Hem kent, luistert gaarne naar zijne woorden, en leert daardoor meer en meer zijne gedachten verstaan.

Hebt gij dit goede deel uitgekozen, lezer? En hebt gij het behouden? Paulus kon niet alleen zeggen: "Wat mij gewin was, *heb* ik om Christus wil schade *geacht*;" maar ook: "ik acht alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, mijnen Heer." Christus was hem niet dierbaar voor een tijd, neen! voortdurend; ja, Hij werd hem gedurig heerlijker en dierbaarder. Zoo was het met Maria ook. Jezus werd haar altijd meer dierbaar. In den toestand, waarin wij haar de eerste maal ontmoeten, vinden wij haar telkens terug. Aan de voeten van Jezus, daar was hare eigenaardige plaats - de plaats, die zij zelve zich uitgekozen had. Aan de voeten van Jezus zat zij neer om te leeren - aan de voeten van Jezus lag zij om getroost te worden - aan de voeten van Jezus knielde zij om Hem hare dankbare hulde te brengen. Hare liefde verminderde niet, neen! zij nam toe. Zij leerde Jezus gedurig meer kennen en liefhebben, zoodat zij Hem eindelijk bracht het kostelijkste, wat zij had. Gaat het met u ook zoo, lieve lezer? Is Jezus u nu dierbaarder, dan toen gij Hem eerst leerdet kennen? Zoo behoort het te zijn. Is dit zoo niet, dan hebt gij niet met Hem gewandeld, dan zijt gij niet opgewassen in zijne kennis. Of is het misschien het tegenovergestelde met u? Hebt gij misschien uwe eerste liefde verlaten? Helaas! dit gebeurt dikwijls genoeg. 't Is zoo gegaan met de gemeente te Efeze. (Zie Openb. 3.) Hoe innig was zij aan Jezus verbonden, en hoe diep drong zij door in zijne gedachten en plannen, getuige de brief van Paulus aan haar. Maar zij verloor hare gehechtheid aan Jezus; haar hart verkoelde jegens Hem; Hij was niet meer haar één en haar alles. De Heer gevoelde dit. Hoewel uitwendig alles nog in de beste orde was, hoewel alles nog even geregeld als vroeger zijn gang ging, en geen menschelijk oog een verandering zou hebben bespeurd, zoo gevoelde de Heer, dat de vurige liefde der ziel verdwenen was; en daarom zegt Hij: "gij hebt uwe eerste liefde verlaten." Is het met u misschien ook zoo? Ach, keer dan terug. Is Jezus u waarlijk eenmaal dierbaar geweest boven alles, en zijt gij nu van Hem afgeweken, o, keer dan toch weer! Wellicht zegt gij: "Maar ik doe niets kwaads, ik doe alles zooals vroeger." Dit is wel mogelijk, maar durft gij met de hand op het hart zeggen: de Heer weet, dat ik Hem nog even lief heb als vroeger, dat ik nog evenzeer aan Hem gehecht ben en Hem boven alles kies en begeer? Indien niet; o laat u dan niet door den schijn bedriegen; maar buig u neer voor Hem met schuldbelijdenis en berouw, en bekeer u, dat is, keer tot uwe oude liefde weer; laat opnieuw alles schade en drek worden om de uitnemendheid zijner kennis. Bedenk, de Heer heeft u nog even lief als vroeger, ja, Hij heeft u geen oogenblik minder lief gehad, ook toen uw hart koel werd en koud. Onuitsprekelijk zalig bewustzijn! Zijne liefde is onveranderlijk en eeuwig; van niets en niemand hangt zij af; zij heeft haar oorsprong in Hemzelve.

Maria had alzoo het goede deel uitgekozen, 't welk niet van haar zou weggenomen worden. En het is niet van haar weggenomen. Integendeel, zij is toegenomen in kennis en geloof, in liefde en toewijding aan den Heer. Hare verdere geschiedenis levert ons hiervan het treffende bewijs. 't Zal wel op haar aanraden zijn geweest, zou ik zoo denken, dat de zusters, toen Lazarus ziek werd, de merkwaardige boodschap tot Jezus zonden: "Heer! zie, dien gij liefhebt, is krank." Welk een vertrouwen in Jezus' liefde ligt in deze woorden opgesloten! En welk een rust tegelijkertijd. En dit was geheel in overeenstemming met de gemoedsstemming van Maria. Zij was kalm, bedaard en rustig. Roepen wij ons de aangrijpende omstandigheden van die dagen voor den geest. Lazarus werd krank. Maria en Martha zenden tot Jezus, natuurlijk in de stellige verwachting, dat de Heer dadelijk zal komen om Lazarus gezond te maken. Maar Jezus komt niet. Lazarus wordt erger en sterft. Lazarus wordt begraven, en ligt

reeds vier dagen in het graf, en nog is Jezus er niet. Wat zal er veel in Maria's ziel zijn omgegaan in die dagen! Zij was bitterlijk bedroefd over den dood van haren geliefden broeder. Onverklaarbaar zal haar Jezus' toeven geweest zijn. Hoe gaarne had zij Hem bij zich gehad, al was het dan maar alleen om bij Hem hare smart uit te weenen. Maar toch, zij verloor haar geloof in Jezus' liefde niet. Hoe onverklaarbaar haar alles was, zij twijfelde er niet aan, of alles was, zooals het wezen moest. Bedroefd was zij, maar rustig tevens. Het bericht komt, dat Jezus naderde. Nauwelijks heeft Martha dit vernomen, of met hare gewone drift vliegt zij Hem tegemoet. En Maria? "Doch," lezen wij, "Maria bleef in huis zitten." Hoe schoon! Rustig wachtte zij de komst van Jezus af. Wat zou het haar baten, of zij Hem al tegemoet ijelde. In al die drukte kon zij Hem toch niet genieten, noch haar hart voor Hem uitstorten. Maar zie, daar keert Martha terug. "De Meester is daar, en Hij roept u," is hare boodschap. Nu kan zij niet langer blijven, zij staat haastelijk op, en gaat tot Hem.

Hoe heerlijk is dit! Die rust en die gehoorzaamheid leerde Maria in den omgang met Jezus. Wie met Jezus verkeert, wordt gelijk Hij. Wie met Hem wandelt, wordt zijn navolger. Onwillekeurig neemt men van Hem over. Zijne liefde, zijne rust, zijne nederigheid, zijne gehoorzaamheid wordt, als het ware, in ons overgestort. Deze zelfde geschiedenis is daarvan een treffend bewijs. Jezus ontvangt de boodschap, dat Lazarus krank is, en Hij blijft nog twee dagen in de plaats, waar Hij was. Was dit onverschilligheid? O, neen! Jezus had Lazarus - Jezus had Maria en Martha innig lief. Hij deelde in hunne droefheid; Hij gevoelde hunne smart. En toch bleef Hij rustig in de plaats, waar Hij was; niettegenstaande Hij wist, dat Lazarus in dien tijd sterven zou. Waartoe dit? Omdat het zijne spijs was te doen den wil des Vaders. De heerlijkheid Gods moest worden geopenbaard, en daartoe was het noodig, dat Lazarus stierf. En hoezeer Jezus' hart ook naar Bethanië heentrok, Hij bleef waar Hij was, omdat de Vader niet wilde, dat Hij gaan zou. En Maria? Handelde zij niet op dezelfde wijze? Hoewel zij vurig naar Jezus' komst verlangde, hoewel hare ziel smachtte om Hem te zien en te spreken, zoo bleef zij nochtans rustig in huis zitten, totdat er een boodschap van Jezus kwam, dat zij komen moest.

Doch er is hier meer te leeren. Wie op den rechten tijd Jezus' onderwijs genoten heeft, kan in droefheid zijne vertroosting en sympathie genieten. Als men bij het graf van een geliefden broeder staat, is het waarlijk niet de geschikte tijd om over de waarheid te gaan redeneeren. In zulke omstandigheden heeft men behoefte aan troost en medegevoel. Die vond Maria in ruime mate. Waar Martha een gesprek met Jezus aanknoopt over de waarheid, valt Maria aan zijne voeten neer, om in een stroom van tranen haar vol gemoed uit te storten. Waar Jezus Martha moet onderwijzen, kan Hij met Maria weenen. "Jezus weende." Aandoenlijke woorden! Toen Hij Maria zag weenen en de Joden, die met haar gekomen waren, ontroerde Hij in zichzelf. De ellende, door de zonde in de wereld gekomen, stond in al hare verschrikkelijkheid voor Hem. Door de zonde is de dood. En de dood had zijn vriend Lazarus weggenomen. De dood had de teederste banden verbroken, had het teederminnende hart van Maria verbrijzeld. Hij ontroerde in zichzelf; Hij weende. O, Hij wist het wel, dat de heerlijkheid Gods zich openbaren zou; dat eenige oogenblikken later het graf zijn prooi zou hergeven, en de droefheid in vreugde zou veranderd zijn. Maar dit nam niet weg, dat Hij nu in het midden van de ellende en de droefheid stond. Dit greep zijne ziel aan. Hij gevoelde met de lijdenden, ja, Hij gevoelde dieper dan zij gevoelen konden. Welk een troost voor Maria! Dat was balsem in de wonde. Dat heeft hare ziel verkwikt en gesterkt. Dat was een nieuwe ervaring van Jezus' onuitsprekelijke liefde - een nieuwe trek van zijne onvergelykelijke schoonheid. Om dat te ondervinden, om op die wijze den Heer te leeren kennen, was het wel der moeite waard zulk een weg van smart en lijden te bewandelen. Hebt gij in smart wel eens een vriend gehad, die met u leed - in droefheid een vriend, die met u weende? Ja? Was dat niet heerlijk? Deed u dat niet ruimer ademhalen? Was het u niet, alsof de smart niet zoo zwaar, de droefheid niet zoo groot meer was? O, en dan een vriend te hebben als Jezus is, Die in alles is verzocht geweest,

gelijk als wij, uitgenomen de zonde. Een vriend als Jezus, die altijd zeggen kan: Ik weet wat het is; ik ondervond het zelf; ik leed ook zoo; ik gevoelde diezelfde smart. Een zalige ondervinding is het, dat verzeke ik u. Maar denk er wel over na, dat deze ondervinding alleen door de Maria's en geenszins door de Martha's gesmaakt wordt. Om Jezus' medegevoel te smaken, moet men Hem kennen gelijk Maria Hem kende. Men moet zijn liefdevol hart kennen. Men moet het weten, dat men vrij tot Hem kan gaan met alle leed en smart, en aan zijne borst gerust mag uitweenen.

In die dagen van smart en rouw heeft Maria, voorzeker, veel geleerd. Haar geloof werd zwaar beproefd. De boom werd hevig geschud. Doch 't diende slechts, om de wortels dieper in de aarde te doen schieten. Bij Lazarus' krankbed verbeidde zij van dag tot dag Jezus' komst. Zij verwachtte Hem stellig. Doch Hij kwam niet. Ook niet op het laatste oogenblik. Lazarus stierf. Hare hoop was vervlogen. Hare verwachting teleurgesteld. Al kwam nu Jezus, het was toch te laat. Lazarus was niet meer. "Heer! waart gij hier geweest, mijn broeder ware niet gestorven," roept zij al weenende uit. Er was niets meer aan te verhelpen. De onverbiddelijke dood had haar broeder weggenomen. Nu, bleef er niets anders over dan Jezus' medelijdende liefde te genieten. En die genoot zij in volle mate. De Heer vertroostte zijne vriendin op uitnemende wijze. Maar Hij deed meer, Hij riep Lazarus in het leven terug. De heerlijkheid Gods moest geopenbaard worden. Daarom was Hij weggebleven; daarom was Lazarus gestorven, daarom moest Maria's hart als vaneengereten worden. Door den dood ging het tot het leven. Zoo ging het met Lazarus. Maar zoo ging het ook in Maria's ziel. Zij ging, als het ware, door den dood tot het leven. De banden, waarmee zij aan Lazarus gebonden was, werden verbroken; en daarna werd Lazarus haar door den Heer wedergegeven.

Zoo zijn wegen van lijden en smart vaak wegen van zegen en genot. Door lijden gaat het tot de heerlijkheid. In letterlijken zin straks, als Jezus komt. Maar in figuurlijken zin reeds nu meermalen. Gods wegen zijn soms onbegrijpelijk. Ons gebed blijft soms lang onverhoord. In plaats van licht wordt het hoe langer zoo duisterder. In plaats van redding uit den nood schijnt de nood steeds hooger te stijgen. Wij zijn dan geneigd moedeloos te worden en te murmureeren. Doen wij dit niet. De heerlijkheid Gods zal geopenbaard worden. Het eind zal goed en heerlijk zijn. Aan het einde zullen wij God prijzen voor het lijden en de smart. De kastijding werkt een vreedzame vrucht der gerechtigheid voor hen, die er door geoefend worden. Maria wist niet, waarom Jezus niet kwam; maar daarna heeft zij het niet alleen begrepen, maar er Hem voor gedankt. Ware Lazarus niet gestorven, zij zou Jezus' sympathie niet hebben leeren kennen, en zij zou Gods heerlijkheid niet gezien hebben.

Deze heerlijke ondervinding verbond Maria's ziel nog inniger aan Jezus; zijn persoon was er haar te dierbaarder door geworden. En weldra zou zij gelegenheid hebben om dit op schitterende wijze te toonen. Jezus kwam weer te Bethanië, en wel zes dagen vóór het pascha, zes dagen vóór zijnen dood aan het kruis. In het huis van Simon den melaatsche wordt Hem een maaltijd bereid. Martha dient. Lazarus is een van hen, die met Hem aanzitten. Daar komt Maria met een pond zalf van onvervalschten zeer kostelijken nardus, en zalft de voeten van Jezus, en droogt ze af met hare haren. "Welk een verkwisting!" roept Judas uit; "die zalf is wel drie honderd penningen waard; welk een verkwisting, om die zoo doelloos uit te gieten; waarom ze niet verkocht en het geld aan de armen gegeven?" Waarom niet, Judas? Omdat Jezus meer waard is dan de armen. Gij begrijpt dit niet; o neen! gij zult voor dertig zilverlingen den Meester verkoopen. De andere discipelen begrijpen het ook niet. Maar Maria begreep het, en Jezus ook. Voor Maria was er niets zoo kostelijk, of Jezus was het waard. Het beste, het kostbaarste, wat zij had, dat gaf zij voor Hem. Niet om Hem een geschenk te geven; o neen! Zij voorzag geenszins in zijne behoefte; zij bereidde geen maaltijd voor Hem. Was dit hare bedoeling geweest; dan had zij de zalf moeten verkoopen, en het geld aan Jezus moeten geven, of voor dat geld zich iets moeten aanschaffen, dat Hem nuttig kon zijn. Maar dit deed zij niet. Zij kwam met de zalf, en goot die uit op zijne voeten. Zij wilde den Heer geen

geschenk brengen; zij wilde Hem verheerlijken, Hem hulde bewijzen. Zijn Persoon was voor haar zoo onuitsprekelijk lieflijk en heèrlijk, zijne schoonheid was voor haar zoo onvergelykelyk, dat zij niet anders kon, dat Hem hare dankbare hulde te brengen. Jezus moest verheerlijkt worden, Jezus' naam moest worden groot gemaakt, Jezus' lof worden verteld. En het huis werd vervuld van den reuk der zalf. En Jezus noemde hare daad een goed werk aan Hem verricht. De offerande, door haar gebracht, steeg als een liefelijke reuk naar boven, en was aangenaam in Gods oogen.

Zie, waarde lezer! hier leeren wij wat aanbidding, wat eeredienst is. Een Israëliet in het Oude Testament, uit Egypte verlost, in de woestijn bewaard, gekomen in het beloofde land, bracht de eerstelingsvrucht van het land als een dankbare offerande aan God. Maria, vol van de heerlijkheid en schoonheid van Jezus, vervult het geheele huis met den reuk der zalf, die zij tot verheerlijking van Jezus op zijne voeten had uitgegoten. De ouderlingen in den hemel vallen, zoodra de lof van het Lam wordt verkondigd, op hunne knieën, werpen hunne kronen aan de voeten van het Lam, en aanbidden Hem, die hen kocht met zijn bloed. Zoo brengen wij, aan de tafel des Heeren gezeten, onzen lof en dank aan Hem, die voor ons leed en stierf. Maar om dit waarlijk te kunnen doen, moet onze ziel met Jezus' heerlijkheid zijn vervuld. Onze mond kan zingen, onze lippen kunnen zich bewegen, onze knieën zich buigen; maar indien ons hart niet ingenomen is met Jezus, indien wij Hem niet boven alles schatten, en zijne uitnemende schoonheid ons niet aantrekt, dan zal alles koud en zonder leven zijn. O, dat wij meer verstonden, wat aanbidding is. Dat onze ziel meer in een stemming mocht zijn, om Hem die geestelijke offeranden op te offeren, welke Hem zoo aangenaam zijn en zijn hart verkwikken!

Welk een heerlijk woord voor Maria, dat woord van Jezus: "Waartoe doet gij haar moeite aan? Want zij heeft een goed werk aan mij gedaan." Het was de tweede keer, dat de Heer zijne vriendin verdedigde. Eerst tegenover Martha, hier tegenover de discipelen. Door Martha werd zij van onverschilligheid, door de discipelen van verkwisting beschuldigd. Niemand begreep haar. Al wat zij deed, vond men zonderling en ongepast. Wel was dit grievend voor Maria. Wel zal het haar pijn gedaan hebben, zoo verkeerd te worden beoordeeld. Zij wist toch, dat wat zij deed, zij het alleen deed voor Hem, dien hare ziel beminde. Maar hoe heerlijk voor haar - Jezus begreep haar, Jezus waardeerde hare daad, Jezus verstond hare liefde, hare overgegevenheid aan Hem. "Waartoe doet gij haar moeite aan?" zoo neemt Hij haar in bescherming. Hij kan het niet dulden dat de vurige liefde van Maria wordt miskend, en dat men haar kwalijk bejegt. "Bestraf haar niet, grief haar niet; wat zij doet is geen verkwisting, neen! dit is een liefelijke offerande voor mij, het verkwikt mijne ziel; zij heeft een goed werk aan mij gedaan." Zie, dat was voor Maria genoeg. Als Jezus hare daad een goed werk noemde, als Jezus hare offerande aannam, wat bekommerde het haar dan, of niemand haar begreep, en allen haar bestraffen. Niet om door de menschen geprezen te worden, bracht zij hare kostelijke zalf, maar om den Heer te verheerlijken. En Hij verstond haar; Hij waardeerde haar werk; Hij was er mee ingenomen; Hij nam het vreugdevol aan. O, welk een blijdschap voor hare ziel! Hoe zullen er tranen van dankbare vreugde in hare oogen hebben geschitterd, toen zij deze woorden vernam! Geen woord komt er over hare lippen. Zoo min nu als de eerste keer. Zij stelt alles in zijne handen; zij geeft alles aan Hem over. Hij kent hare bedoeling, Hij kent haar hart, Hij weet, hoe lief zij Hem heeft. En zij heeft zich nooit, neen, nooit, in Hem bedrogen of teleurgesteld gevonden.

Waar had Maria al deze dingen geleerd? In de school van Jezus. Had zij niet aan zijne voeten gezeten, en naar zijne woorden geluisterd? Had zij Hem niet leeren kennen? Was zij niet doorgedrongen in de gedachten zijns harten? O, als men iemand vurig liefheeft, en veel in iemands gemeenschap verkeert, dan ontdekt men spoedig, wat hem aangenaam is, wat zijn hart verkwikt en verblijdt. Zoo had Maria Jezus leeren kennen. Zij wist, wat Hem behaagde. Zij kende het offer, dat een liefelijke reuk voor Hem zou zijn. En zij wist den juisten tijd om

het te brengen. Juist daar, waar allen zich tegen Hem zouden verklaren, verklaarde zij zich vóór Hem. Waar Hij door allen verworpen en bespot zou worden, verheerlijkte zij Hem. Ja, geliefde broeders! wilt gij werken doen, die de Heer goed noemt, dan moet gij veel in zijne nabijheid verkeerden. Wilt gij werken doen, die Hem behagen, dan moet gij zijne gedachten leeren verstaan. Vele dingen kan men verrichten, die op zichzelf goed te noemen zijn, maar die niet gedaan worden op zulk een wijze en op zoodanigen tijd, dat zij den Heere aangenaam zijn. Denk aan Martha. Wat zij deed, was voortreffelijk; en toch noemt de Heer dat geen goed werk aan Hem gedaan. In Jezus' gemeenschap alleen verkrijgt men die geestelijke onderscheiding, die ons leert, wat op ieder gegeven oogenblik den Heer aangenaam is. Stond het niet in den Bijbel, niemand zou er aan denken, dat het geven van een beker koud water door den Heer zal worden beloond. En toch is het zoo. Ja, de Heer oordeelt gansch anders dan de menschen. Wij zouden allicht de rijken geprezen hebben, die groote sommen gelds in de schatkist wierpen, Jezus prijst de arme weduwe, die slechts twee penningen bracht. Wij zouden allicht meenen, dat alleen zij, die vele gaven ontvangen hebben, voor Jezus kunnen arbeiden, de Heer zegt: "Die een profet ontvangt in den naam eens profeten, zal den loon eens profeten ontvangen." Dit is heerlijk. Want nu kan iedereen goede werken verrichten. De arme zoowel als de rijke. De minder begaafde zoowel als de rijk begaafde. 't Is maar de vraag, of het werk, dat men doet, voor Jezus gedaan wordt. De Heer zegt: "zij heeft een goed werk aan mij gedaan." Menigeen geeft aalmoezen om door de menschen geprezen te worden. Menigeen spreekt en schrijft om met zijne gaven te schitteren. Velen zoeken zichzelf, of werken om te leven. Deze allen hebben hun loon weg. Slechts zij, die voor Jezus iets doen, die om zijnentwil en uit liefde tot Hem arbeiden, worden door den Heer gezegend en beloond. Deze moeten er echter op rekenen, dat zij, evenals Maria, niet alleen door de wereld, maar ook door vele geloovigen worden miskend en veracht. Wat Jezus een *goed werk* noemt, is in de oogen van velen traagheid of verkwisting. Doch laat ons dit niet in verwarring brengen. De goedkeuring van den Heer is beter dan die der menschen. Waar deze verdwijnt en met de omstandigheden verandert, blijft gene in eeuwigheid. De *goede* werken, hier verricht, volgen ons naar Boven.

Maria had door deze zalving van den Heer niet alleen een bewijs gegeven, dat zij wist, welke offerande Jezus welbehagelijk was, zij leverde er ook het bewijs door, dat zij in den geest des Heeren was doorgedrongen en met Hem sympathiseerde in de moeilijke omstandigheden, waarin Hij zich bevond. Jezus zelf zegt ons dit. "Toen zij deze zalf op mijn lichaam gegoten heeft, zoo heeft zij dit gedaan tot een voorbereiding van mijne begrafenis." Hoewel Maria zeker niet de bijzonderheden van Jezus' lijden en sterven heeft geweten, zoo had zij toch zooveel van Jezus' onderwijs begrepen, dat zij wist, dat zijn einde spoedig zou komen. Zij had een voorgevoel van het lot, dat Jezus wachtte. De vijandschap der Joden kende zij maar al te goed, en de woorden van Jezus hadden haar duidelijk doen zien, hoe Hij-zelf een vreeselijk einde verwachtte. Met het oog daarop had zij de zalf genomen en over Jezus uitgegoten. Misschien heeft zij wel gevreesd, dat er later, na Jezus' dood, geen gelegenheid tot zalven zou zijn. In elk geval geeft de Heer deze beteekenis aan hare daad. Hij neemt het aan als een voorbereiding voor zijne begrafenis. En het is merkwaardig, Maria van Bethanië was niet met de andere vrouwen bij het graf. Waartoe de anderen te laat kwamen, dit had zij reeds vooruit gedaan. Zoo kan men door gemeenschapsoefening met den Heer in zijne gedachten en gevoelens doordringen. Geen van de discipelen heeft Jezus begrepen. Van geen ander geloovige wordt ons verhaald, die Jezus' woorden heeft verstaan. Maria alleen begreep Hem. Niemand had sympathie met Jezus in zijn lijden en smart - alleen Maria van Bethanië. Welk een gelukkige plaats bekleedde zij! Jezus' hart door haar verkwikt! Jezus bij haar - bij haar alleen medegevoel vindende in zijne groote smart! "Voorwaar zeg ik" - zoo luidt daarom het woord des Heeren - "alwaar dit evangelie gepredikt zal worden, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft."

LAZARUS.

Na Martha en Maria komt Lazarus - de laatste van het gezegende drietal te Bethanië. Veel wordt ons van hem niet gemeld, maar toch genoeg om er enkele oogenblikken bij stil te staan. Zelfs zullen de weinige bijzonderheden, die van hem staan opgeteekend, bij eenig nadenken, ons uiterst belangrijk en vertroostend voorkomen. Er is een stem des Heeren in deze geschiedenis van Lazarus. Ook het zwijgen is soms welsprekend. Lazarus is de type van een groote schaar van discipelen van Jezus.

Er zijn vele geloovigen, die weinig bekend zijn. Niet alleen zijn hunne namen onbekend in het land, maar zelfs in de stad of het dorp hunner inwoning zijn er slechts weinigen, soms maar een enkele, die hen kennen. In eenvoudigheid gaan zij hunnen weg. Groote dingen verrichten zij niet. Bijbellezingen of evangelie-predikingen houden zij niet, om de eenvoudige reden, dat zij dit niet kunnen. Zelfs in de vergadering hoort men zelden of nooit hunne stem. Anderen liggen maanden en jaren op hun ziekbed uitgestrekt, of zitten altijd opgesloten binnen de enge muren hunner woning, schijnbaar niets anders doende dan lijden en dulden. Menige huismoeder is, als het ware, verscholen in de drukte van het huishouden en van de kinderen. Zijn zij minder dan de anderen? O neen! Zij beslaan de plaats, door God hun aangewezen. Er zijn sierlijke en onsierlijke leden in het lichaam, zegt de Apostel. Er zijn niet alleen apostelen en profeten, herders, leeraars en evangelisten in de gemeente, maar ook behulpzels. Worden aan den een vijf, en aan den tweede drie talenten gegeven, de derde ontvangt er één. Hebt gij vijf talenten ontvangen, en gij gebruikt ze niet, dan zult gij geoordeeld worden; hebt gij er één ontvangen, en gij handelt daarmee verstandig, dan zult gij loon ontvangen. Wees niet traag, als God u vele gaven geschonken heeft. Besteed ze met ijver en trouw. Maar hebt gij er weinige ontvangen, wees dan tevreden met hetgeen gij hebt. Denk niet, dat gij onnut de aarde beslaat. Het talent, dat God u gaf, is juist voldoende voor u, de plaats, die God u aanwees, is juist voor u geschikt; de omstandigheden, waarin gij verkeert, zijn voor u juist de meest geschikte en gezegende. Veel kunt gij misschien niet doen, maar bedenk, dat, wat gij doet, even gewichtig en noodig is als hetgeen anderen verrichten. Wat gij doet, schijnt u zoo klein en zoo nietig, maar bedenk, dat God gansch anders oordeelt. Het onbeduidendste lid van een lichaam is even noodzakelijk als al de andere leden. De kleinste schakel kan in een ketting niet gemist worden, of het geheel valt uit elkaar. Gij moogt onbekend zijn bij de menschen, bij God zijt gij niet vergeten.

Zie, dit leert ons de geschiedenis van Lazarus. Lazarus was zulk een stille in den lande. Slechts in één Evangelie wordt zijn naam genoemd. De eerste maal, dat wij van het huisgezin te Bethanië hooren, vernemen wij geen enkel woord van Lazarus. Hadden wij alleen de geschiedenis in Lukas 10, wij zouden niet eens weten, dat Martha en Maria nog een broeder hadden. Ook Mattheüs en Markus, die ons, evenals Johannes, de zalving van Jezus door Maria verhalen, vermelden geen woord van Lazarus. Alleen in Johannes' Evangelie hooren wij van hem. Doch hetgeen wij daar van hem hooren, bevestigt wat ik zoo oven zeide: Lazarus was een stille in den lande. Geen enkele daad wordt ons van hem medegedeeld, geen enkel goed werk wordt er van hem vermeld, geen enkel woord staat er van hem opgeteekend. Wij vernemen, dat hij krank was en stierf; dat Jezus hem opwekte uit de dooden, en dat hij daarna met Jezus aanzat aan den maaltijd bij Simon den melaatsche. Ziedaar alles. Hoe onbeduidend! zal menigeen zeggen. Ja, zoo denken *wij*, maar zoo denkt *God* niet. Als wij een oogenblik bij de geschiedenis in Joh. 11 en 12 stilgestaan hebben, zult gij misschien heel wat anders zeggen. Dat onbeduidende leven zal een leven van groote, heerlijke beteekenis voor u worden, en gij zult God danken, dat Hij ons nevens Martha en Maria ook Lazarus' beeld heeft geteekend.

"En er was een zeker man krank, genaamd Lazarus, van Bethanië. Zijne zusters dan zonden tot Jezus, zeggende: Heer, zie, dien gij liefhebt, is krank." Ziedaar de eerste meededeeling. En de tweede is: "Jezus nu had Martha, en hare zuster, en Lazarus lief." Ja, niet alleen de bedrijvige Martha en de zoo innig aan Hem verbondene Maria, maar ook Lazarus. En die liefde van Jezus tot Lazarus was zoo duidelijk zichtbaar geweest, dat de zusters de boodschap tot den Heer konden zenden: "Heer, zie, dien gij *liefhebt*, is krank." Zie, dat is treffend en schoon. Onze liefde bepaalt zich dikwerf naar het karakter en de hoedanigheden der geloovigen. De goddelijke liefde daarentegen omvat allen. Liefde tot alle heiligen te hebben, was een toestand door Paulus hoogelijk geprezen.

Jezus had Lazarus lief, zóó lief, dat Hij tot de discipelen zegt: "Lazarus, onze vriend, slaapt." *Onze* vriend - hoe gemeenzaam! Niet *mijn* vriend, maar *onze* vriend. Hij verbindt de discipelen met zich, 't Is alsof zij ééne familie uitmaken. Welk een nederbuigende goedheid! Ja, de geloovigen zijn op de nauwste, op de innigste wijze met Jezus verbonden. "Ik heet u niet meer dienstknechten, maar ik heb u vrienden genoemd, want al wat ik van mijnen Vader gehoord heb, dat heb ik u bekend gemaakt." Zóó sprak Jezus tot zijne discipelen. Later, na de opstanding, gaat de Heer nog verder. Toen heette Hij de discipelen zijne *broeders*. Hij de eerstgeborene veler broederen, zegt: "Ga heen tot mijne broeders, en zeg hun: ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader, en tot mijnen God en uwen God." Hij schaamt zich niet ons broeders te noemen. (Hebr 2 : 11.)

Doch keeren wij tot de geschiedenis term,. "Lazarus, onze vriend slaapt," zegt Jezus. Is dat niet heerlijk? Die onbekende, stille Lazarus, die door Martha en Maria geheel in de schaduw gesteld wordt, uit wiens mond wij geen enkel woord hooren, van wien geen enkele daad staat vermeld, die Lazarus is een vriend van Jezus. Gij, die daar vergeten op een zolderkamertje woont, gij zijt een vriend van Jezus. Gij, die den kring uwer kinderen niet kunt verlaten, en uw leven slechts wijden kunt aan hunne opvoeding en verzorging, gij zijt een vriendin van Jezus. Gij, die daar op uw ziekbed ligt uitgestrekt, en slechts zelden een geloovigen ontmoet, gij zijt een vriend, een vriendin van Jezus. Dit vergoedt alles. Denk daar veel aan. Er is geen trouwer vriend dan de Heer. O, Hij bemint de zijnen zoo teer! Hij kent al hunne behoeften, en nooden, en zorgen; en op zijn tijd en op zijne wijze wil Hij daarin voorzien. Denk niet, dat Hij u vergeet, nu Hij in den hemel woont, en met heerlijkheid is gekroond. O neen! Hij is dezelfde, als toen Hij hier beneden wandelde. Hij is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde. Hij weet, waar gij woont; Hij kent uw adres. Denk slechts aan de geschiedenis van Saulus en Ananias. Tot Ananias zegt de verheerlijkte Heer: "Sta op, en ga in de straat, genaamd de Rechte, en vraag in het huis van Judas naar een, met name Saulus, van Tarsen, want zie, hij bidt." Zoo kent Hij ook uw naam; zoo weet Hij ook de straat, waarin gij woont, het nummer van uw huis, het kamertje, waar gij uw verblijf houdt. En Hij weet al wat gij doet. Zie dat is heerlijk en vertroostend! Al zou niemand u kennen: Hij kent u. Al zou iedereen u vergeten, Hij vergeet u niet. Hoe arm en veracht gij ook zijt, voor Hem zijt gij niet te arm, niet te veracht. Hij zoekt u, en bewijst u zijne vriendschap. O, dat gij steeds zijne tegenwoordigheid moogt bespeuren! Hoe gelukkig zou uw leven zijn, hoevele zegeningen zoudt gij genieten!

"Lazarus, onze vriend slaapt," zegt de Heer. Onze vriend; ja Lazarus was niet alleen de vriend van Jezus, maar ook de vriend der discipelen. Hebt gij ook een vriend? Niet alleen onder de begaafden en bekenden, ook onder de stillen in den lande? Een vriend of vriendin op een zolderkamertje? Een kranke, die door niemand wordt bezocht? Een beproefde, die door allen is verlaten? Een weduwe of een wees? O, doe als Jezus! zoek uwe vrienden ook onder dezulken.

Doch hiermede is de geschiedenis van Lazarus niet ten einde; neen! het belangrijkste moet nog komen. Die stille, schijnbaar onbeduidende man werd een belangrijk persoon, van wien gansch Jeruzalem gewaagde. Wat zegt de Heer, toen Hij vernam, dat Lazarus krank was?

"Deze krankheid is niet tot den dood, maar ter heerlijkheid Gods, opdat de Zoon Gods daardoor verheerlijkt worde." Heerlijke woorden! Deze krankheid zou zijn ter heerlijkheid Gods. De Zoon van God zou er door verheerlijkt worden. Gods macht zou zich openbaren, en Jezus zou als Zoon van God zijne heerlijkheid tentoonspreiden. De Heer gaat niet terstond naar Bethanië, maar blijft twee dagen, waar hij was. Lazarus sterft, en wordt begraven. Daar komt Jezus, en Lazarus wordt uit de dooden opgewekt. Hoewel hij reeds vier dagen in het graf gelegen had, staat hij op uit de dooden. Als een toonbeeld van Jezus' goddelijke macht staat hij daar. Het grootste wonder, ooit door Jezus op aarde verricht, werd aan hem gedaan. Waar de dood reeds zijne vernielende macht was begonnen, daar triomfeert de Heer over den dood en zijne vreeselijke gevolgen, en roept Lazarus in het leven terug. Welk een eer voor Lazarus! Wat niemand anders te beurt viel, dat viel hem te beurt. Wat met hem plaats vond, was ter heerlijkheid Gods, opdat de Zoon van God zou verheerlijkt worden. Hoe zal hij zich hebben verblijd! Jezus had hem lief; Jezus noemde hem zijn vriend; Hij had die liefde ondervonden, die vriendschap genoten; en nu mocht hij een toonbeeld van Jezus' heerlijkheid zijn. En meer nog,. Wij lezen, dat velen uit de Joden, die tot Maria gekomen waren om haar te vertroosten, nadat zij aanschouwd hadden, wat er gebeurd was, in Jezus geloofden. (Joh. 11 : 45.) Zoo werd hetgeen er met hem plaats vond, hetgeen de Heer aan hem deed, een middel tot bekeering van zondaren. Ja, zulk een indruk had de opwekking van Lazarus gemaakt, dat een groote schaar der Joden, verstaande dat Jezus in Bethanië was, daarheen kwam, niet alleen om Jezus' wil, maar opdat zij ook Lazarus zien zouden, dien Hij uit de dooden opgewekt had. (Joh. 12 : 9.)

Is dit alles niet treffend, lieve lezer? Valt er niet veel uit te leeren? Gij hebt misschien weinige gaven; gij spreekt niet in de vergadering; gij kunt geen bezoeken maken; gij zijt een stille in den lande - en toch kunt gij ter heerlijkheid Gods zijn. Een ieder op zijne wijs en naar zijne maat. Dat is heerlijk. Wees slechts getrouw; doe slechts wat uwe hand vindt om te doen; geef u slechts geheel aan de leiding des Heeren over; en Hij zal alles heerlijk doen uitkomen. Opdat de Zoon van God verheerlijkt worde, zijn geen schitterende gaven noodig. Die kan verheerlijkt worden op het krankbed, zoowel als in de vergadering; in uw dagelijksch werk, zoowel als in de prediking des evangelies; in den huiselijken kring, zoowel als in den arbeid onder de heidenen. Het komt er maar op aan, of wij die plaats innemen, ons door den Heer aangewezen. Zijt gij een behulpzel, en wilt gij tot elken prijs een profeet zijn, dan zult gij slechts een ellendig namaaksel kunnen leveren van die heerlijke gave Gods; en bovendien zult gij de gave u verleend niet kunnen besteden. 't Ligt niet in het groote en schitterende, maar in de genade des Heeren. Is ieder lid op zijn plaats, dan dient elk tot de opbouwning des lichaams en tot verheerlijking van het hoofd.

"Deze krankheid is niet tot den dood, maar ter heerlijkheid Gods." Welk een troost voor zieken en lijdenden! Zij weenen zoo dikwijls, dat zij niets doen kunnen, dat zij slechts onnut de aarde beslaan. O, denk dit niet, gij, die krank zijt en lijdt. Denk aan Lazarus. Die was niet alleen krank, maar hij was gestorven, en toch werd de Zoon van God in hem verheerlijkt. Al is het niet op dezelfde wijze, toch kan dit met u ook het geval zijn. Indien gij geduldig zijt en zachtmoedig; indien ge niet klaagt of zucht; indien ge u verblijdt in den Heer, en roemt in de verdrukking, dan wordt de naam van God en van Jezus door u verheerlijkt. De wereld zal moeten bekennen, dat alleen een Christen zóó vermag te lijden. Onder het lijden te juichen, op het krankbed zich te verblijden, en anderen te kunnen troosten, dat is de triomf des geloofs. Bij het naderen van den dood niet alleen kalm en rustig, maar gelukkig en verblijd te zijn, dat toont ons de kracht van het Christendom, de kracht van het geloof in Jezus. Ik kan mij niets heerlijkers denken! Een Christen vroolijk te zien sterven, verkwikt altijd mijne ziel. Menig ongeloovige is er door getroffen geworden en tot nadenken gebracht. Aldus wordt Gods Naam verheerlijkt.

Nog twee dingen lezen wij van Lazarus. Na zijne opwekking uit de dooden zat hij met Jezus aan in het huis van Simon, den melaatsche. Uit het verhaal in Joh. 12 blijkt, dat Lazarus een belangrijk persoon geworden was. In het eerste vers lezen wij: "Jezus dan kwam zes dagen vóór het pascha te Bethanië, daar Lazarus was, die gestorven was geweest, welken hij opgewekt had uit de dooden." En in het tweede vers wordt ons meegedeeld, dat Lazarus een was van hen, die met Jezus aanzaten. Wat zal dat een vreugde voor Lazarus geweest zijn! Met Jezus aan te zitten, nadat de Heer hem zulk een groote genade bewezen had, en zijne almachtige kracht zoo heerlijk aan hem had geopenbaard. Ook hij had Jezus beter leeren kennen. Ook hij had in den Heer een vriend gevonden, zooals er geen tweede op aarde bestond. Zalige oogenblikken zullen het voor Lazarus geweest zijn! En dan, hij werd verwaardigd om de smaadheid van Jezus te dragen. De Joden hadden besloten om Jezus te dooden, en nu beraadslaagden zij, om ook Lazarus te dooden. Niets was natuurlijker dan dit. Lazarus was een levende getuige van de goddelijke macht van Jezus. Al wie naar Bethanië ging, kon daar de geschiedenis van Lazarus' opwekking hooren verhalen, en Lazarus zelven zien. Honderden gingen daarheen. Dit ergerde en verbitterde de Joden; en daarom besloten zij niet alleen Jezus, maar ook Lazarus te dooden. Zoo deelde Lazarus in de smaadheid van Jezus. En om Jezus' wil te lijden is een groote eer, een heerlijk voorrecht. "Acht het voor groote vreugde, mijne broeders! wanneer gij in menigerlei verzoeking valt." (Jak. 1.) "U is uit genade gegeven in de zaak van Christus niet alleen in Hem te gelooven, maar ook voor Hem te lijden." (Fil. 1 : 29.) "Indien gij lijdt om der gerechtigheid wil zoo zijt gij zalig." (1 Petr. 3 : 14.) Voor Jezus te lijden is derhalve een genade, het is louter vreugde, het is zalig voor het hart. Dit voorrecht viel Lazarus te beurt. Noch van Martha, noch van Maria lezen wij zulks. De stille, vergetene, schijnbaar onbeduidende Lazarus ontving deze groote eer. Hoe schoon en treffend is dit! De Heer weet de nederigen te verhoogen, de kleinen en zwakken op te heffen en te sterken.

Zoo is dan ook Lazarus een belangrijk persoon voor ons geworden. Het weinige, dat ons van hem wordt medegedeeld, is gewichtig en leerrijk genoeg. 't Is waar, hij trad niet op den voorgrond, hij nam de bescheidenste plaats in huis in; zijn naam wordt slechts enkele keeren genoemd; van wat hij deed of sprak, staat geen woord vermeld; maar hij werd door Jezus bemind; Jezus noemt hem zijn vriend; Hij wordt een getuige van de opstandingsmacht van Jezus, en een deelgenoot van Jezus in het lijden en den smaad. Naast de bedrijvige Martha en de overgegevene Maria staat de stille, schijnbaar onbeduidende Lazarus. Zijn beeld mocht op de schilderij niet ontbreken. De toestand der geloovigen is zeer verschillend. Gelijken velen op Martha, bevinden slechts weinigen zich in den toestand van Maria, menigeen zal zijn beeld in Lazarus geteekend vinden. De Heer zorgt voor alles, ook in dit opzicht. Voor alle geloovigen, hoe verschillend hun toestand en karakter ook zijn moge, gaf Hij aanwijzingen. Niemand behoeft verlegen te staan. Geen enkele wordt zonder troost en bemoediging heengezonden. Het Woord Gods voldoet aan allen en voor alles. En wat boven alles heerlijk en kostelijk is voor het hart, is, dat Jezus al de zijnen met teedere liefde omvat, en hen leidt en zegent, vermaant en vertroost, naardat een iegelijk van noode heeft. Geve de Heer ons genade, om steeds zijne stem te onderscheiden en naar zijne woorden te luisteren!